

MLADI SO PRIHODNOST

IRENA VADNJAL

V Sloveniji se je svetovna kriza na področju trga dela pokazala kot groteska na odru, pri kateri smo gledalci v parterju opazovali, kako se igralci borijo s svojo vlogo in pričakovali epilog v slogu volk sit, koza cela, ne zavedajoč se, da smo sami del igre. Seveda pričakovanega razpleta ni bilo. Igralci so igrali vloge delavcev, ki kljub temu, da svojih plač niso dobili izplačanih že več mesecev, vsak dan hodijo za svoje stroje in kot v afektu opravljajo svoje delo. Delajo, da bi lastnik uspel prodati njihove izdelke in jim poplačati narejeno. Tako, kot so se dogovorili s pogodbo. A marsikateri lastnik je opazoval to njihovo naivno zaupanje in s figo v žepu čakal dne, ko se bo tem ljudem le posvetilo, da jih je imel ves čas za norca. Ker je že v naprej vedel, da bo z izkupičkom poplačal tisto, kar se njemu zdi najnujnejše, to pa seveda niso delavci, niso njihove družine, niso njihovi otroci.

Zato na odru ne dočakamo srečnega konca, delovna mesta se s propadom tovarne ukinejo, igralci - delavci resignirano zapustijo prizorišče. Preselijo se na drug oder, na oder brezposelnosti, kjer še vsakodnevne rutine odhajanja na delo in prihajanja domov ni več. Dostojanstvo človeka, ki ga daje delo, je izpuhtelo. Človek ni več delavec s svojim dostojanstvom, ni več del delovnega ustvarjalnega procesa, ampak le še prosilec za pomoč, ponižan v svojem dostojanstvu do konca, saj ga nihče ne potrebuje. Je odveč in nepotreben. Je zgolj strošek.

V Sloveniji je bila stopnja registrirane brezposelnosti v septembru 12,6-odstotna, med mladimi (15-24 let), 27,3-odstotna. V zadnjem času se vedno pogosteje pojavljajo napotki mladim, da naj si svojo poklicno pot omissijo v tujini. Sledijo jim različni avtorji s čisto konkretnimi nasveti, kako si organizirati življenje v drugi državi.

To je groteska, v katero je posrkalo današnja mladina. Ta v takem vzdušju nima nobene rdeče črte, ki bi ji bistrila misli in jo vodila do ustvarjalnih idej in njihovih uresničitvev. Vrti se v krogu sprijaznenja s tem, da danes pač ni čas za ideje, ni čas za revolucionarne iskricke, ni čas za uresničevanje ambicioznih načrtov. Ni drznosti, ni sanjanja, ni nagajivih misli.

Tako je stanje, če našo dolino pogledamo z vrha, od daleč. A iz te meglene žlobudre se vsake toliko poblisne iskrica. Vsake toliko se iz te brezoblične gmote dvigne posameznik z noro idejo in jo uresniči. In uspe. Marsikdo brez začetnega kapitala. Prvi podvig je namreč poiskati finančni vir. In ko mu to uspe, je naslednji podvig prepričati bodoče sodelavce, da verjamejo njegovi ideji. In nato z lastnimi močmi, z zagnanostjo, ki nima omejitve v številu delovnih ur, pričeti delati in prodajati. In uspejo. En za drugim. Ni jih veliko, a zgledi vlečejo, zato jih bo vedno več.

In kaj lahko državljanji, ki smo država, naredimo, da bo uspešnih zgodb iz dneva v dan več in da nam mladi ne bodo bežali preko meje? Prvič - zaupajmo mladim. V njihovem svetu se odvijajo procesi, ki jih bomo starejši čedalje težje razumeli, so pa garancija za napredek in za razvoj. Drugič - ne zaupajmo več tistim, ki so nas okradli. Odkrijmo tatove, obsodimo jih in jim nikoli več ne pustimo, da upravljajo z našim denarjem. Tretjič - ne ukinjajmo tehničnih izobraževalnih programov. V preteklosti so bile težnje, da bi na določenem regionalnem področju ukiniti strokovno tehnične srednješolske programe in izobraževali več družboslovnega kadra. Četrtoč - zakonitimo nagrajevanje inovativnosti in podprimo institut patenta. Slovenija ni bogata le z gozdovi, bogata je tudi s tehnološkim znanjem, s proizvodno opremo in unikatnim razvojnim potencialom. Slovenci smo izredno inovativni, zato mora država v danem trenutku to izkoristiti kot svoj potencial. Petič - država naj se umakne iz gospodarstva, prečiščene banke pa bodo hitro odkrile, kateri podjetniki izkazujejo potencial, da bodo s svojim delom preživljali ne le sebe in svoje delavce, ampak tudi bankirje in državo!

Zato - ne podite mladih iz Slovenije! Raje jim zaupajmo in jim omogočimo razvoj. Če na mladih svet stoji, potem bo Slovenija brez njih padla v brezno, iz katerega ne bo vrnitve. Ne za Slovenijo kot državo, ne za Slovence kot narod. Brezna so v naši zgodovini že nastopala. Mar si to še enkrat želimo?

(Časnik.si)

Spremembe v volilnem sistemu?

V začetku prejšnjega tedna je predsednik države Borut Pahor gostil sestanek s predsedniki in predsednicama parlamentarnih strank, ki je bil namenjen iskanju odgovorov na aktualna vprašanja, na katera mora Slovenija odgovoriti, če želi premagati krizo. Kot je povedal po sestanku, je na njem prevladal občutek, da so časi težki in da je pri ključnih projektih treba sodelovati. O volilnem sistemu pa dejal, da še nikoli niso bili tako blizu morebitnim spremembam. S potekom sestanka so bili zadovoljni tudi drugi udeleženci.

Predsednik Pahor je sestanek sprva sklical zaradi iskanja soglasja o spremembah volilnega sistema ter rešitev za izhod iz krize. Toda po odstopu vodstva protikorupcijske komisije je bila pomembna tema pogovora sprememba zakonodaje za učinkovitejši boj proti korupciji.

Kot je povedal, so se sicer dogovorili, da bodo do predvidoma konca januarja parlamentarne stranke na svojih organih obravnavale predlog sprememb volilnega sistema, da bodo volivci imeli odločilen vpliv na podelitev poslanskih mandatov. Gre za tri pomembne spremembe, med katerimi je uveljavitev absolutnega preferenčnega glasu, odločanje volivcev o celotni listi kandidatov na ravni enote in dvig volilnega praga na pet odstot-

kov.

Tudi prvak SDS Janez Janša je potrdil, da so dosegli nekaj napredka pri dogovarjanju glede sprememb volilnega sistema in da se je glede tega izkazala več kot dvotretjinska volja. Predsednica vlade Alenka Bratušek pa je dejala, da je predlagana rešitev v prvem delu pravzaprav tudi njihova, zato podpirajo preferenčni glas in ukinitvev okrajev, glede dviga volilnega praga pa se bodo še posvetovali znotraj stranke. Kako se bodo o spremembah volilne zakonodaje odločale stranke, bo jasno ob začetku prihodnjega leta.

Tudi glede skupnega iskanja rešitev za izhod iz krize so vsaj navidezno dosegli premik. Alenka Bratušek je povedala, da naj bi se do začetka marca dogovorili za prednostne naloge za razvoj in modernizacijo Slovenije. Tako Janša kot predsednica NSi Ljudmila Novak pa sta opozorila še na obljubo premierke za sklic koordinacije predsednikov strank takoj po rezultatih stresnih testov, ki naj bi bili sicer znani 13. decembra. Glede slednjega je Janša Pahorju pred sestankom predlagal preprost izračun o tem, ali se nam splača zadolževati drago ali poceni. Tega niso posebej obravnavali, se je pa Janša vprašal ali se je smiselno zadolževati drago ali poceni. Gre za približno pet milijard evrov, ki jih potre-

bujemo naslednje leto oziroma v prihodnjih mesecih. Na eni strani so prosti trgi z visokimi obrestmi, na drugi pa evropski mehanizem za sanacijo bank, katerega del smo in v katerega vplačujemo tudi sami. Ta sredstva so nam na voljo po dokaj ugodni obrestni meri.

Politični vrh je s Pahorjem razpravljal tudi o rešitvah za boj proti korupciji. Pri tem se je Ljudmila Novak spraševala ali je protikorupcijska komisija onemogočena zaradi slabe zakonodaje, ali ga res ovira politika in s tem mislila na trenutno vladajočo koalicijo, ali gre morda tudi za kaj drugega ... morda izsiljevanja in grožnje, kot je bilo slišati. Ne glede na vse, si bo Pahor prizadeval, da bodo v naslednjih mesecih obravnavali in morda tudi sprejeli katerega od ukrepov.

Dogajanje pa se bo preselilo v Državni zbor. SDS in NSi sta nameravala to sredo vložiti interpelacijo zoper ministra za infrastrukturo in prostor Sama Omerzela. Slednji je v petek napovedal, da bo svojo plat zgodbe poslovanja podjetja Lastinski z državo pojasnjeval poslanskim skupinam. A ga za zdaj ni sprejela še nobena. Tudi premierka v zvezi s tem še ni sprejela odločitve. Še vedno pa Omerzel uživa polno podporo predsednika Državljanske liste Gregorja Viranta, saj po mnenju stranke ni naredil nič narobe.

DR. JOŽE TRONTELJ

Odšel je pokončen mož

V ponedeljek, 9. decembra, je umrl akademik prof. dr. Jože Trontelj. Z njim je Slovenija izgubila enega svojih najpokončnejših mož, ki je svoje znanje, izkušnje in predanost visokim etičnim merilom odgovorno udeležal v številnih pomembnih funkcijah in javnih nastopih.

Dr. Trontelj, ki je svojo zdravniško pot posvetil klinični nevrofiziologiji, je leta 1991 postal član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, leta 2002 njen podpredsednik, od leta 2008 pa ji je predsedoval. Od 1995 je predsedoval tudi Komisiji Republike Slovenije za medicinsko etiko. Bil je slovenski delegat v Usmerjevalnem odboru za bioetiko Sveta Evrope in sodeloval pri izdelavi Konvencije o varstvu človekovih pravic in dostojanstva človeškega bitja v zvezi z uporabo biologije in medicine (Oviedske konvencije) in njenih dodatnih protokolov, še posebno protokola o etiki biomedicinskega raziskovanja na ljudeh. Je soavtor Vodnika članom komisij za etično ocenjevanje raziskav, ki ga je izdal Svet Evrope. Veliko je objavil o vprašanjih na področju bioetike, med njimi o problemih zdravniškega odločanja ob koncu življenja in raziskovanja na človeku, pa tudi vloge podajanja vrednot v šolski vzgoji in izobraževanju.

Enako ali še bolj kot predanost poklicu, ki ga je izbral, nam je

lahko za zgled njegova velika osebnost. Ponižnost in blagost, a hkrati trdnost in jasnost pri zagovarjanju človeškega dostojanstva in svetosti življenja od spočetja do naravne smrti je vedno pustila močan vtis. Njegove besede zdravega razuma so neomajno opozarjale na etične zablode današnje družbe, življenjska zavezanost resnici in zvestoba domovini sta usmerjali vse njegovo delovanje. Spokojnost na obrazu je odsevala globoko vero in spoštovanje, usklajenost besed in dejanj je njegov zgled naredila verodostojen.

Akademiku prof. dr. Trontlju smo hvaležni za veliki prispevek na področju bioetike, za njegovo pokončnost in dobroto, predvsem pa za jasnost pri zagovarjanju

človekovega dostojanstva kot osrednjega temelja naše civilizacije.

Natečaj Urada

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je objavil **XII. nagradni natečaj** za diplomska, magistrska in doktorska dela na temo Slovencev po svetu in v sosednjih državah. Njegov namen je spodbujanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenške tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja. **Urad sporoča, da je rok oddaje nalog, ki se je sicer iztekal pretekli torek, podaljšan do vključno 20. decembra 2013!** Podrobnosti natečaja smo objavili v številki 39 našega lista. Dodatne informacije dobite lahko preko elektronske pošte na naslovu: zvone.zigon@gov.si in tudi na spletni strani Urada: www.uszs.gov.si

Seja zamejskega sveta

Na povabilo predsednice Vlade RS in predsednice Sveta Vlade RS za Slovence v zamejstvu mag. Alenke Bratušek je 6. decembra 2013, v Ljubljani drugič v novi sestavi zasedal Svet Vlade RS za Slovence v zamejstvu. Njegovi člani so predstavniki organizacij avtohtone slovenske narodne skupnosti z bogatimi izkušnjami pri uveljavljanju skrbi za razvoj slovenske manjšine v sosednjih državah. Kot podpredsednica sveta je na seji sodelovala ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, Tina Komel.

Svet je to pot razpravljal o dejavnostih slovenskih organizacij in društev v zamejstvu in ključnih problemih s katerimi se srečujejo ter se dotaknili vprašanja mladih in medgeneracijskega sodelovanja, ki je nujno za razvoj manjšine.

Člani sveta so se zahvalili sloven-

ski vladi za aktivno in vztrajno podporo njihovim prizadevanjem, ki so zlasti v Republiki Italiji že obrodili sadove. Vsi so podprli, da je za obstoj slovenske narodne skupnosti ključnega pomena medsebojno sodelovanje, dobro sodelovanje in dobri odnosi matice z državami v katerih prebiva avtohtona slovenska narodna skupnost ter da je vključevanje mladih in naložba v mlade nujna za razvoj in obstoj slovenske manjšine. Člani sveta so se aktivno posvetili tudi vprašanju ohranjanja slovenskega jezika ka-

teremu bodo v prihodnje namenili še večji poudarek.

Svet je prav tako je razpravljal in potrdil program dela Sveta Vlade RS za Slovence v zamejstvu v novem mandatu. Program dela zajema temeljni nalogi Sveta, kot sta obravnavanje odprtih vprašanj (ne)uresničevanja pravic avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah in seznanjanje z dejavnostjo in aktivnostmi slovenske manjšine ter izzivi s katerimi se sooča slovenska manjšina. Svet bo v sojem mandatu poglobljeno obravnaval tudi druga vprašanja, ki zadevajo manjšino in se nanašajo na področje šolstva in znanosti, področje kulture, področje gospodarstva, vprašanje mladih ter učinkov in posledic finančne in gospodarske krize na slovensko avtohtono narodno skupnost v sosednjih državah.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

In nekega dne je zagorelo in gasilcev ni bilo. Vlada pa ni bila pripravljena in je prvi hip celo prilila nekaj bencina na ogenj. To je običajno, kadar se ne naučimo iz preteklih izkušenj in zapiramo oči pred stvarnostjo.

Začelo se je v Cordobi. Pravzaprav so alarmni zvonci zazvonili že nekoliko prej v argentinski Mezopotamiji z nekaterimi poizkusi ropanja veleblagovnic. Prejšnji teden pa se je uprla cordobska policija in zahtevala bistveno povišanje plač. Guverner De la Sota (že nekaj časa skregan s kirchneristično vlado), je zaprosil, naj mu iz Buenos Airesa pošljejo žandarmenarijo. Odgovor je bil negativen in v smislu: pomagaj si sam; to ni naša zadeva. De la Sota je položaj rešil tako, da je popustil in ugodil policijskim zahtevam. A požar se je preselil v sosednje, bližnje in daljne province. Dejansko je te dni gorelo po 17-stih od 24 okrožij. Izbruh je zahteval nekaj smrtnih žrtev. Razvoj je bil povsod enak: policija se je uprla, tolpe pa so napadle veleblagovnice in druge trgovine in ropale na levo in desno. Zvezna vlada (šef vlade, mladi Capitanich) je najprej ponavljala, da je to zadeva provincijskih vlad, končno pa poslal oddelke žandarjev in obljubila denarno pomoč. Gorelo namreč ni samo v predelih, ki so v rokah opozicije, temveč tudi kjer vladajo lastni ali prijateljski guvernerji. Zanimiv je primer province Catamarca, kjer je celo prišlo do spopadov med policijo in žandarji. Končno je zagorelo še v Buenos Airesu, čeprav je Scioli preventivno odredil, naj se aginaldo (trinajsta plača, bonus, regres) plača še pred prazniki, ki so vedno kritična točka ob koncu leta. Zanimivo je pa bilo tudi v Chaco, provinci, ki jo je do pred tedni vodil Capitanich. Policija se je uprla ravno na dan, ko se je on prvič vrnil v svojstvu šefa vlade.

Dvorezni meč. Položaj sicer ni nov in podobne težave so že stara bolezen argentinskih vlad. A kirchnerizem je položaj zapeljal do skrajnosti. Argentina ima svojevrsten sistem, kako se denar davkov razdeli med zvezno vlado in province. Sedanja vlada pa je uvedla sistem (zlasti davkov na izvoz), kjer sama ostane z levjim deležem, province pa komaj života-rijo s pičlimi sredstvi, kljub temu, da tudi same do onemoglosti dvigajo krajevne davke. V tem stanju nimajo sredstev včasih niti za plače svojih uslužben-cev, med katere se šteje policija. Policijske plače so

tako res blazno nizke in jih nekoliko dvigajo z raznimi dodatki, nadurami in nagradami. Zato tudi ni čudno, da se množijo primeri korupcije in prodora trgovanja mamil s policijskim kritjem. Davčni sistem, ki polaga vajeti v roke zvezne vlade, je postal dvorezni meč. Provincijske vlade so odvisne od pomoči iz Buenos Airesa (seveda v zamejstvu za politično podporo v parlamentu, in podobno), nastali socialni položaj pa jih pogreza v nemoč in kaos, ko le s težavo ohranjajo oblast, red in mir. V sedanjem stanju so se policijske plače znatno dvignile. A to postavlja precedens za ostale javne uslužbenice in seveda za delavske sindikate. Če je bil namen vlade, da ohrani povišice pod pragom 20%, je to zgorelo v zadnjih izbruhih nasilja.

Vlada menja dlako ...

Ob nastopu nove ministricice za varnost se je gospa predsednica pojavila v beli obleki. Tako je opustila žalno črno barvo, ki jo je nosila od moževne smrti. A ni opustila političnih metod in prakse nenehnega bojevanja. Capitanich se je nahajal v splošni ofenzivi dialoga, vabil guvernerje in podjetnike, ter navezoval stike z opozicijskimi politiki. Ko pa je zagorelo v Cordobi, se je videlo, kdo dejansko odloča: najožji krog predsednice je pokazal, da vlada ne more sprementiti svoje narave. A prav to jih je vrnilo na spolzka tla, na katerih so doživeli dvakratni poraz avgusta in oktobra. Kdo bo verjel politiki ponujene roke, če se ob prvi težavi spotaknemo ob istem kamnu nerazumevanja in nasilnosti, ki na poti vladnega delovanja stoji že deset let. Ni še jasno, kako se bo zaključila sedanja doba policijskih uporov in poizkusov ropanja. Dogovori po provincah vzbujajo upanje. A to je le začasna rešitev. Kje bodo provincijske vlade dobile denar, da bodo plačale obljubljene povišice? Kaj bodo zahtevali ostali javni delavci? Bo možno omiliti socialno napetost, ko se bodo sindikati pogajali za nove plače? Vprašanja, ki še nimajo odgovorov. Težave pa ostajajo (in se večajo) v ostalem vladnem delovanju. Res, da se je zunanja fronta ublažila. Celo predsednik Obama je pri vrhovnem sodišču ZDA zastavil besedo v prid Argentine. A doma teče ostra, čeprav tiha borba med predstavniki stranke (Capitanich) in La Campore (Kicillof). Medtem seveda narod trpi in nihče se resno ne ukvarja z dvema ključnima težavama: inflacija in pomanjkanje varnosti.

VTISI IZ SLOVENIJE

Iz pravljic in pesmi vedela za ptice

(Od našega dopisnika)

»O pticah sem v glavnem slišala v pravljicah; o njih sem prepevala v slovenskih pesmih. Nad vse pa imam v spominu in v meni živo odmeva pesem *Slišala sem ptičko pet*. Z njo je naša mama uspavala vse svoje vnuke. Skratka: razen goloba in vrabca, kakih papig v živalskem vrtu, ptic nikoli nisem videla v živo. Odkar bivam v Sloveniji, je stik z naravo povsem drugačen. Stik je postal del vsakdana, pa čeprav stanujem v prestolnici.«

S temi besedami, povzetimi iz nagovora preteklega 4. decembra na odprtju razstave v galeriji Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) v Ljubljani, je Sonja Zorko predstavila svoje delo: risbe številnih ptic iz Slovenije. Najprej s tušem, barvanim z akvareli, je na risalni papir ujela podobe kar nekaj vrst teh naravnih čudes, ki švigajo po slovenskem nebu.

Pa ne samo slovenskih: tudi desetino avstralskih je že naslikala, in še nekaj argentinskih (teh bo v prihodnje še več).

Njeno zanimanje za risanje ni začelo s ptički, saj že več let ustvarja med drugim voščilnice v tej risalni tehniki. Kot je zapisano na ličnem predstavitvenim listu, so ji dragoceni medosebni odnosi: »Pozorno spremlja, kar se dogaja v družbi in opaža, da si premalo časa vzamemo,

Sonji je »pomagala« hčerka Veronika. Ne v likovnem pomenu, pač pa v glasbenem: ona se ne posveča persom in čopičem, ampak violini in to v tako izdelani meri, da jo je lepo in z užitkom poslušati.

Večer je vodila generalna sekretarka SSK Sonja Avguštin Čampa, ki je ob koncu programa povabila prisotne na ponoven ogled slik, na pomenek s slikarko, pa tudi na prigrizek in izmenjavo vtisov.

GB

Antična vila v Celju

Na Glavnem trgu v Celju so med prenovi arheologi našli na arheološke ostanke: po prvih ugotovitvah gre za poznoantično vilo s talnim ogrevanjem, freskami in drobnimi najdbami posodja.

Najprej so pred zelenico stavb Glavni trg 17 in 17a našli na star kamnit zid, zgrajen skladno z antično gradnjo do globine štirih metrov, kar je značilno za Celje. Zaradi najdb je Zavod za varstvo kulturne dediščine (ZVKD) Celje upočasnil gradnjo. V spodnjem delu trga naj bi šlo za antične zidove, na kar kaže plast ometa, ki je bila kot zasutje ohranjena v višini antičnih ostankov. Sodeč po izjemno lepim in številnim ostankih značilnih zgodnjeantičnih fresk, da-

tacija ni sporna.

V neposredni bližini zidu so arheologi odkrili ruševine objekta z ohranjenim poslikanim ometom, pod tanko ruševinsko plastjo pa ostanke stebričkov antičnega objekta s hipokavstom - talnim ogrevanjem. Spremljajoče najdbe posodja in mozaičnih kock kažejo, da gre za bogato meščansko antično hišo.

Po mnenju stroke ima omenjeno odkritje velik arheološki potencial, saj so med drugim našli tudi na freske, zato ga je zavod ovrednotil kot najdbo izjemnega pomena. Za zdaj se še niso opredelili do možnosti predstavitve najdbe na kraju samem.

Arheologi so nadaljevanje obnovitvenih del na Glavnem trgu že dovolili.

da bi si duševno obogatili življenje. Trudi se širiti dobro voljo, posveča več časa ljudem, prizadeva se jim popestriti vsakdan.«

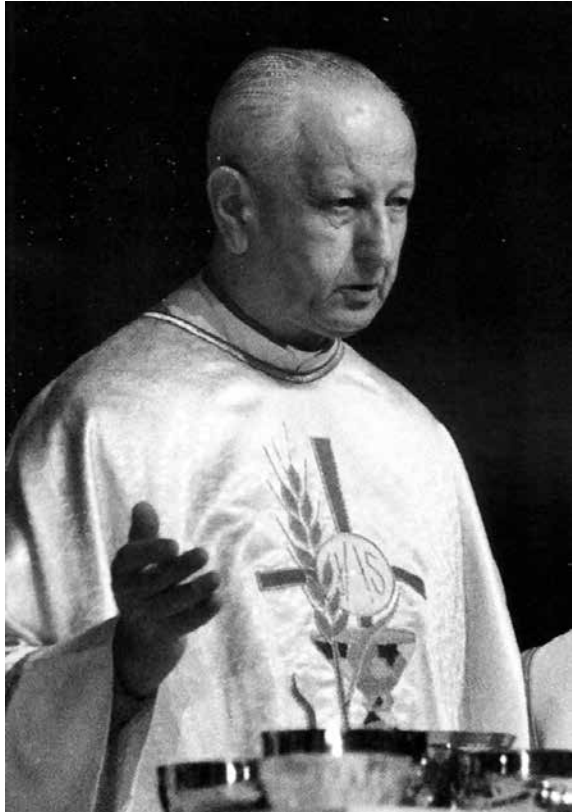
Dodano vrednost odprtju je prispeval fotograf in naravovarstvenik Ivan Esenko (vam zveni ime? Vsak teden lahko preberete v tedniku Družina zanimive članke o pticah in drugih manjših živalicah). Poljudno in z naravno simpatijo je nanizal nekaj podatkov o teh prebivalcih Slovenije - stalnih in preseljenih - kakor tudi vpetost v literarna in likovna dela slovenskih avtorjev.

Zlatomašnik msgr. dr. Jure Rode

8. decembra 1963 je bil posvečen v duhovnika sedanji delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, g. Jure Rode. Naš dragi duhovni vodja torej ta mesec praznuje svojo zlato mašo.

Ni bila lahka njegova življenjska pot, saj se je pričela malo pred vojno, se nadaljevala med revolucijo in v begunstvu in dosegla svoj razcvet v izseljenstvu.

Jurij Rode je bil rojen 27. aprila 1937 v Ihanu.

7. maja 1945 je pred komunistično nevarnostjo skupaj z domačimi, sorodniki in nekaterimi vaščani stopil na begunsko pot, ki je čez Ljubelj vodila v prvo taborišče na Vetrinjskem polju pri Celovcu in nato naprej v Peggez-Lienzu in končno v taborišče Spittal ob Dravi.

Pred odhodom obiskoval nemški otroški vrtec. Pred koncem vojne so partizani v Ihanu požgali šolo in župnišče, zato je osnovno šolo začel v Peggez-Lienzu in končal v Spittalu ter po četrtem razredu vstopil v prvi letnik gimnazije.

Po treh letih in pol taboriščnega življenja prispel z domačimi v Argentino 27. decembra 1948.

Zaradi različnega šolskega sistema (v Evropi in Argentini) je dopolnil osnovno šolo in končal prvi letnik srednje šole pri salezijancih (v zavodu Don Bosco, Ramos Mejía in v Bernalu). Srednjo šolo je dokončal na državni gimnaziji v Adroqueju kot notranji gojenec Škofovega zavoda v Adroqueju, ki ga je ustanovil ter gmotno in duhovno podpiral begunski škof dr. Gregorij Rožman iz ZDA.

Bogoslovne študije končal v Slovenskem begunskem semenišču v Adroqueju (1957-1963). V duhovnika bil posvečen 8. decembra 1963 v Adroqueju, skupaj s sedaj že pokojnima sošolcema Langu-

som Primožem in Tomažinom Lovretom. Novo mašo je pel v cerkvi Marije Pomocnice kristjanov v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejii (v predmestju Buenos Airesa), v nedeljo 29. decembra 1963. Leta 1975 mu je tedanji buenosaireški nadškof Juan Carlos Aramburu preskrbel štipendijo za bivanje v Južnoameriškem zavodu v Rimu (Colegio Pío Latinoamericano) in študij na Papeški univerzi Gregoriana, kjer je leta 1980 doktoriral iz cerkvene prava in se vrnil v Argentino. V petih letih bivanja v Rimu imel mesečno slovensko mašo za rojake v Milanu.

Takoj po posvečenju je začel sodelovati v slovenskem dušnem pastirstvu in nadaljeval to delo po vrnitvi iz Italije.

Vzporedno je opravljal različne službe v buenosaireški nadškofiji, saj se te niso križale z delom med rojake; te službe so bile med tednom in podnevi, med Slovenci pa večinoma konec tedna ali zvečer med tednom.

Od leta 1981 do 2013 poučeval cerkveno pravo na pravni fakulteti Papeške katoliške univerze v Buenos Airesu in na isti fakulteti, na Šoli za politične vede, poučeval teološke predmete in teološko antropologijo. Nekaj let predaval za podiplomske študije Vzhodno cerkveno pravo na Fakulteti kanonskega prava na Katoliški univerzi v Buenos Airesu.

Pred odhodom v Italijo in po vrnitvi opravljal naslednje službe (deloma istočasno deloma izmenoma): cerkveni notar, branilec vezi (zakonske) na cerkvenem sodišču druge stopnje za Argentino, od leta 1986 generalni vikar za katoličane vzhodnih obredov, ki nimajo lastnega Ordinarija (škofa), vodja nadškofijskega odbora za zadeve svetnikov, okoli petnajst zadnjih let sodnik na cerkvenem medškofijskem sodišču v Buenos Airesu. Nekaj nad deset let bil kaplan pri Argentinski federalni policiji.

Od januarja 1964 do danes deloval pretežno v slovenskem dušnem pastirstvu (v San Martinu, Carapachayu in zadnje čase v San Justu in Carapachayu ter deloma v San Martinu). Sodeloval od semeniških let naprej pri slovenskem tisku (Duhovno življenje, Oznanilo...). Spremljal delo Zveze slovenskih mater in žena od ustanovitve do danes (nekaj nad štirideset let). Od začetka leta 2001 maševal mesečno mašo za primorske predvojne rojake v cerkvi sv. Rafaela (Villa Devoto), sedaj je slovenska maša nekajkrat na leto. Več let bil hišni kaplan šolskih sester na Paternalu (maša med tednom).

Delegat Slovenske škofovske konference s potrditvijo Argentinske škofovske konference za slovensko dušno pastirstvo v Argentini od leta 2000.

Slovesno zlato mašo bo imel prihodnje nedeljo, 15. decembra v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši. Zbrala se bo vsa slovenska skupnost, da mu izrazi hvaležnost za toliko prizadevanja in truda, da prosi za njegovo zdravje in mu želi še mnogo zdravih in lepih let.

Željam se pridružuje tudi naš list, kateremu je vedno iz srca naklonjen.

NAŠ DOM SAN JUSTO

Srečanje z zgodovinarji

V naši skupnosti smo že kar nekaj tednov pričakovali obisk zgodovinarjev iz Slovenije: dr. Tamaro Griesser Pečar, novinarja Jožeta Možina, mag. Renata Podberšiča in novinarja Tina Mamiča. Zaradi izredno omejenega časa obiska, smo srečanje z njimi lahko organizirali samo v nekaterih središčih.

V Našem domu San Justo so jih

sistematično smešenje Cerkev in njih pastirjev po medijih, celo s karikaturni (mnoge od teh o škofu Rožmanu), stalne grožnje, zasliševanja, preiskave župnišč, cerkva, gospodarske in administrativne kazni, zaplemba cerkvenega imetja itd. Sem spada tudi ustanovitev, s strani oblasti, Cirilmetodijskega društva. Omenila je še načrtno rušenje nekaterih cerkva

sprejeli z veseljem in navdušenjem, v nedeljo, 1. decembra. Gostje so se najprej udeležili slovenske maše v krajevni stolnici, ki jo je daroval delegat dr. Jure Rode. Bila je zaključna zahvalna maša osnovnošolcev Balantičeve šole, zato je med mašo prijetno in navdušeno pel otroški pevski zbor šole pod vodstvom Kristine Skvarča Šenk. Na orglah pa je spremljala zbor prof. Andrejka Selan Vombergar. Pred zaključkom maše so počastili krajevne birmance. Po sv. maši in po prvih srečanjih in razgovorih z gosti pred cerkvijo, so se vsi napotili v Dom, kjer so pripravili adventne šmarnice.

Po zajtrku ob 10. uri smo v tretjem nadstropju v pevski dvorani,

tudi po vojni, brez vsakega utemeljenega razloga, pa uničevanje sakralnih objektov in predmetov.

Po tem referatu pa se je vsak izmed treh zgodovinarjev predstavil, omenil čemu se posveča, kako poteka njegovo profesionalno delo, kako težko je še danes po tolikih letih samostojnosti Slovenije imeti drugačno mnenje kot ga vsiljuje javni mediji, obveščanja ter da stvarnost Primorske ni bila posebno drugačna med revolucijo od ostalih slovenskih pokrajin. Vsi zgodovinarji so podali svoje misli na živahen in zanimiv način.

Sledila so vprašanja s strani publike. Med vprašanji, ki so jih stavili poslušalci so bili naslednji: kakšen

ob številni krajevni publiki in poslušalci tudi iz drugih okrajev, pričeli s programom. Najprej je izrekla gostom dobrodošlico predsednica Doma ga. Mici Malavašič Casullo. Zatem je goste pozdravil s prijaznimi besedami predsednik Zedinjene Slovenije prof. Franci Žnidar. Povezovalka tega programa, dr. Katica Cukjati, je v strnjanih stavkih predstavila življenjsko pot vsakega izmed gostov. Omenila je, da so v bistvu vsi zgodovinarji, le da so se nekateri pozneje poglobili in se posvetili novinarstvu, uredništvu in preučevanju dokumentacije še prav posebno med drugo svetovno vojno in revolucijo in po njej.

Po tej kratki predstavitvi je dr. Tamara Griesser Pečar predstavila projekcijo fotografij, dokumentov in drugega gradiva pod naslovom »Cerkev na zatožni klopi«, ki ga je spremljala s razlago. Vsebinska je bila izredno zanimiva in žalostna. Omenila je preganjanje Cerkev, koliko duhovnikov je bilo zaprtih, mučenih in pomorjenih med vojno in po njej;

je odnos do ostalih zgodovinarjev; ali so možnosti kakšnega odkritega dialoga - kljub različnim pogledom; koliko imajo dostopa do uradnih medijev; koliko je načelnosti v katoliških medijih; kako je možno, da v nekaj tednih nekdo organizirana neko »novo« stranko in zmaga na volitvah; gospodarska moč bivših oblastnikov; zakaj v Sloveniji ni prišlo do lustracije; odmevi prireditve v Št. Joštu in drugje, kar se tiče poklona domobranstvu itd. Ostalo je še mnogo vprašanj, a zgodovinarji so se želeli posvetiti registraciji osebnih pričevanj še živečih domobrancev.

Pred zaključkom srečanja so se gostje ob zahvali za vabilo Sanhuškega doma, še prav posebno zahvalili arh. Juretu Vombergarju, s katerim so bili že prej v stiku in ge. Alenki Prijatelj, pri kateri so ložirali.

Marsikaj beremo o politični ter gospodarski situaciji v Sloveniji; ob tem srečanju smo pa še bolj spoznali, da je pot do prave demokracije še zelo zahtevna in dolga.

k.c.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

Eko-Bariloche 2014

Po zelo uspešni prvi izvedbi tekmovanja v naravi in srečanje slovenske mladine v Argentine v Barilocheju leta 2008 je stalno v vodstvu SPD tlela želja ponoviti tako pozitivno izkušnjo. Sedaj, z delno zelo skromno pomočjo vladnega urada za Slovence po svetu, so se namenili, da se podajo ponovno na pot uresničevanja tega projekta. Zato želijo povabiti mlade vseh slovenskih društev, da se udeležijo tega srečanja in tekmovanja. Zato so poslali obširno pismo vsem slovenskim društvom, kjer ponovno podrobneje predstavljajo svoj program.

S tem srečanjem in tek-

movanjem, želijo posvetiti pozornost društvenega delovanja mladini in ohranjanju slovenskega jezika kot pogovorni jezik, ter poglobitvi stikov med mladimi različnih okrajev Argentine, v kolikor bi bilo možno tudi iz Slovenije. Kakor tudi vzgajati mladino, da pazi na naravo in jo varuje za bodoče rodove ter, da solidarno sodeluje s sovrstniki. S temi predpostavkami so zasnovali ta projekt (ki so ga na društveni, okrajni ravni že dvakrat priredili).

Zato vabijo mlade vseh slovenskih domov v Argentini in iz Slovenije (preko ID Slovenija v Svetu in Gorniškega Kluba Skala). Vsako okraj-

no društvo določi ali izbere eno moštvo treh mladih med 17. in 30. letom (maturanti, študentje in mladi profesionalci), ki bodo predstavniki svojega okrajnega društva na tekmi in srečanju. Tekmovanje bo predzadnji konec tedna v mesecu marcu oz. med 21. in 24. marcem 2014.

Kot smo omenili, je vsako društvo prejelo podrobne podatke in tudi pravilnik. V našem listu želimo samo podpreti lepo iniciativo Bariločanov. Za kakršnokoli dodatno informacijo ali obrazložitev, lahko vprašate preko e-pošte (spdbariloche@gmail.com) ali preko telefona 525466 / 441450 (Klavdija Kambič).

SKA

Skupinska razstava slovenskih umetnikov

Po več tednih pripravljanja smo v okviru Slovenske kulturne akcije, odprli skupinsko razstavo skulptur, umetniških fotografij in umetniškega nakita, v petek, 29. novembra ob 20. uri, v dvorani dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši. Razstava je bila na ogled tudi v soboto popoldne.

Vodja likovnega odseka prof. Andrejka Dolinar Hrovat je predstavila publiko delo umetnikov in se zahvalila za navdušen in kvaliteten odziv ustvarjalcev. Omenila je, da se jih je javilo za fotografije 12, za kiparstvo dve in za umetniške predmete dve. Razstavljenih je bilo 59 fotografij, štiri kipi in več umetniških predmetov.

Ta razstava je bila zelo zanimiva, saj je na njej sodelovalo več generacij.

Prof. Dolinar Hrovat, ki je razstavo predstavila, je razložila: »Sodelujejo pomembne osebe slovenske skupnosti, kot sta g. Albin Magister in g. Vladimir Voršič. To sta osebi, ki imata bogate življenjske zgodbe, ter posredujeta svoje izkušnje otrokom in vnukom. Fotografije Albina Magistra so polne simbolike in nas vabijo k globokemu razmišljanju. Njegov sin, inženir Albin Vladimir Magister, nam na fotografijah prikaže, kako preprosti elementi postanejo važni in prevzamejo pomembno vlogo. Vnuk Adam Magister je univerzitetni študent. Zanimive Adamove fotografije izražajo pomembnosti vsakdanjega življenja.

G. Vladimir Voršič predstavlja vti-

se narave, ob različnih trenutkih dneva. Vnučinja Nevenka Voršič, je študirala grafično oblikovanje in jo zanimajo razne teme. Prikaže nam tragedijo povodenj in žarečo silhueto angela.

V a b i l o Slovenske

kulturne akcije je presegalo argentinske meje. Javila se je Romana Sustar, ki je končala magisterij umetnostne zgodovine v Gradcu, Avstriji. O sebi je napisala sledeče: 'Rojena sem bila leta 1977 v Ljubljani, trenutno stanujem v Londonu in delam z reveži v Južni Afriki. Moj vzornik je Pedro Opeka in moj hobi je pisanje zgodb in fotografiranje.'

Barbara Kržišnik, ki jo fotografija zanima že od 15. leta, se je vpisala na UADE, na študij avdiovizualnega oblikovanja. Njene teme so raznovrstne tako kot je naslov njene zbirke.

Adriana Omahna, profesorica in slikarka, predstavlja dve fotografiji s posegom digitalne umetnosti pod imenom Anastazija, to so spomini na njeno babico, ki se je tako imenovala. Ostali, ki razstavljajo fotografije so grafiki, ki se ukvarjajo s fotografijami: Andi Hrovat, ki že 12 let živi v Ljubljani, je poslal zbirko: 'Oblike časa'. To so luči in sence Postojnske jame.

Anton Mlinar, predstavlja fotografije iz ciklusa 'Skrivnosti'; to je spomin na skrivnostne beneške maske.

Ivan Hrovat razstavlja zbirko '20 pod nulo', ki je nastala po obisku Slovenije v zimskem času. Prejel je tretjo častno pohvalo v galeriji R. Van R. v San Telmu, s fotografijo tega ciklusa.

Irena Žužek, grafična oblikovalka in slikarka predstavlja fotografije iz Peruja, kjer prevladujejo tople barve s kontrastom modrega neba. Odločila se je tudi, da nam prikaže razne umetniške predmete.

Marija Cecilija Močnik, je docentka angleščine in oblikovanja, razstavlja umetniške predmete - vsi so unikati. Zbira različne blagove, kombinira teksture in jih sestavlja.

Kiparka Magda Zakrajšek, je profesorica slikarstva. Zadnja leta razstavlja skulpture. To pot razstavlja dve deli. Opazimo kip brez naslova; uporabljena materiala sta železna struktura in žgana glina; in kip pod naslovom: 'In memoriam Antonu Škedlju, žrtvi komunizma z neznanim grobom' in 'Oj, kako boli ... in sedaj še to ... Huda jama' - v žgani glini.

Slikarka in umetnostna kritičarka Tilka Močnik, razstavlja dva kipa pod imenoma: 'Objem' in 'Jeza'. Uporabljen material je retack, to je neke vrste opeka.

Prof. Andrejka Dolinar se je zahvalila umetnici Ireni Žužek za vso pomoč pri pripravi te razstave, Damjanu Ahlinu za razsvetlavo ter Marku Cukjatiju, Pavlu Tundisu in Mauru Tundisu za pripravo panojev.

Katica Cukjati se je še prav posebno zahvalila prof. Andrejki Dolinar, ker je tako uspešna razstava zahtevala od nje ogromno ur dela, priprav in estetskega smisla.

Številna publika je v obeh dneh obiskala razstavo. Najboljšo oceno te kulturne prireditve imamo v zaključnih besedah prof. Andrejke Dolinar: »Malokrat se v tako majhnem prostoru najde toliko estetskega užitka!«

A.D. in K.C.

FOLKLORNA SKUPINA MARIBOR

IV Evropski večer

Folklorna skupina Maribor je v soboto, 23. novembra, organizirala, »IV Evropski večer« v prostorih slovenskega doma v Carapachayu.

Vreme je bilo prekrasno, kot nalašč »naročeno« za to priložnost, zato je vsa prireditev potekala na prostem. Ko se je dvorišče napolnilo do zadnjega kotička smo začeli z dobrodošlico in napovedovanjem poteka večera.

Veseli smo bili, da nas je obiskal urednik Družine, g. Tone Rode s številno skupino obiskovalcev iz Slovenije, ki je bila tukaj na potovanju.

Albert Daisen je poskrbel za prijetno vzdušje med plesnimi točkami ter za »družabni« ples ...

Najprej so se predstavili Danci: Leta 1936 so potomci Dancev ustanovili tako imenovano »Zvezo danske mladine v Buenos Airesu«. Šele leta 1965 so ustanovili lastno folklorno skupino, ki se enkrat na teden zbira, ne samo, da vadi ples, pač pa tudi zato, da se družijo in veselijo skupaj. Tokrat so pokazali splet danskih plesov.

Sledila je folklorna skupina *Raduga*, ki je začela z nastopi leta 1951. Njihov repertoar obsega ples iz Rusije, Ukrajine in Belorusije. Na IV Evropskem večeru so nam predstavili ruske ples.

Prvič se je med nami predstavila skupina *Die Lustiger-Tiroler* (Veseli Tirolci), ki je bila ustanovljena leta 2007. Velikokrat so se predstavili v notranjosti države in tudi v Braziliji.

Končno se je na odru pojavila še folklorna skupina *Maribor*, ki obeležuje 19-letnico ustanovitve. Na vrsti so bili plesi iz Sela na Koroškem, za dodatek pa še splet gorenjskih.

Omenimo še, da smo imeli dobro hrano, točeno pivo, stojnico s spominčki iz Slovenije, srečelov z več kot 200 dobitki in žrebanje štirih dobitkov med vsemi, ki so kupili

vstopnico.

Prišlo je na vrsto žrebanje; vsi dobitniki so bili presrečni. Nadaljevalo se je veselo vzdušje, ples in zabava.

Zahvalimo se vsem, ki so nam pomagali, odboru slovenskega doma ter posameznikom in vas že vnaprej vabimo drugo leto na »V Evropski večer« kjer bomo, če Bog da, skupaj praznovali 20-letnico naše drage folklorne skupine!

Folklorna skupina Maribor

CARAPACHAY

Sklep Jurčičeve šole

Že so pred nami prazniki, ter slovo šolskega leta osnovne šole Josipa Jurčiča. Formalni sklep šolskega leta smo priredili v soboto 30. novembra 2013 po končani zadnji šolski uri. Voditeljica šole, Ani Klemen Boltežar, je otrokom in materam prebrala poslovilna pisma. Skupaj z učiteljico Reziko Škulj Hanjže je razdelila spričevala in na koncu želela vsem, naj vztrajajo v branju slovenske besede in v pogovoru materinščine, še posebno med počitnicami.

Osnovno šolo Josipa Jurčiča so leta

2013 obiskovali štirje otroci. Dve deklici sta hodili v oddelk ABC, ki ga vodi ga. Rezika Škulj Hanjže. Dva otroka sta hodila v peti razred, in ju je učila ga. Ani Klemen Boltežar. Verska vzgoja je bila v skrbnih rokah ge. Anke Pleško Garcia. Petje je vodila gdč. Mirjam Šenk. Vsem učnim močem se je voditeljica iskreno zahvalila.

Tudi staršem se je zahvalila za pomoč, ki so jo nudili skozi leto pri pripravi malice in sodelovanju pri skupnim izletom v Glew.

Nenazadnje se je zahvalila Bogu za vse darove, ki jih je obilno razdal dan za dnem, da jim je delo veselo potekalo in lepo uspešno.

Otroci so nestrpno čakali na zadnjo točko letošnjega programa. Od oktobra v naprej so vadili kratek prizor za Miklavževo delavnico, ki so jo končno uprizorili v nedeljo 1.12.2013 takoj po daritvi sv. maše. Boštjan Hanjže

je prepričljivo igral za sv. Miklavža. Ostale deklice, Lourdes in Lucija Blazinšek ter Cecilija Vazquez Klemen pa kot ljubki angelčki, ki so pomagali sv. Miklavžu pripravljati darila za obdarovanje otrok. Angeli so pekli piškote, zavijali igrače, metali v škatlje jabolka in orehe, preskrbeli tudi za šibe in vmes, seveda, še zarajali in zapeli pesmici *Delajmo, delajmo zlasta kolesa in Prižgimo si lučke*. Nato so poskrbeli še za sveče, ki bi s svojo lučjo vsem ljudem na zemlji pokazale pot v nebesa.

Še s posebno pozornostjo so angeli preskrbeli za svečo **miru, vere, ljubezni in upanja**, ki so današnjemu svetu še kako potrebne.

Miklavž se je pripravljaj na obisk Cara-

pachayske srenje, katere vaščane je namenil obiskati v soboto 7. decembra.

Res živahen, pristrčen nastop je vse gledalce razveselil in jim približal nežnost in hrepenenje po najlepšem času v letu, ko pričakujemo, polni upanja, rojstvo našega zveličarja Jezusa. Hvala otroci in učiteljice za tako lepo doživetje!

AKB

NOVICE IZ SLOVENIJE

HUD PADEC POŠTENOSTI

Slovenija je v enem letu na lestvici indeksa zaznave korupcije v javnem sektorju zdrsnila za šest mest in se z oceno 57 od 100 možnih znašla na 43. mestu med 177 državami. Podatek je po mnenju politike in stroke izjemno zaskrbljujoč, rešitev pa večina vidi v spremembah zakonodaje. Nekaj ukrepov je predlagal senat protikorupcijske komisije.

ZA 2,20 DOBIL 21 MILIJONOV

Glavni dobitnik v mednarodni igri Eurojackpot - dobrih 21 milijonov evrov - je bil tokrat vplačan v Sloveniji. Dobitnik je listek z eno kombinacijo za 2,20 evra vplačal v Osrednjeloslovenski regiji, so sporočili iz Loterije Slovenije. 21 milijonov evrov vreden jackpot je po njihovih navedbah doslej najvišji dobitnik iger na srečo v Sloveniji.

PISA 2012: STABILNI REZULTATI

Pedagoški inštitut je predstavil rezultate mednarodne raziskave PISA 2012, ki je pokazala, da so slovenski 15-letniki v matematični in naravoslovni pismenosti boljši od povprečja vrstnikov iz držav OECD. Slabši od povprečja pa so v bralni pismenosti. Po mnenju šolskih strokovnjakov rezultati niso slabi, a bo treba več narediti na bralni pismenosti.

Po besedah direktorice Pedagoškega inštituta in nacionalne koordinatorice raziskave Mojce Štraus so rezultati slovenskih učencev stabilni, saj glede na prejšnjo raziskavo iz leta 2009 na vseh treh omenjenih področjih pismenosti ni pomembnejših razlik.

V raziskavi je sodelovalo 510.000 učencev in dijakov iz 65 držav članic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in njenih partneric, od tega 8405 iz Slovenije, kjer so v raziskavi sodelovale vse srednje šole in gimnazije, 24 osnovnih šol in ena ustanova za izobraževanje odraslih.

CENEJŠE VINJETE ZA VELIKE DRUŽINE

Velike družine in invalidi bodo za letno vinjeto za kombije namesto 220 evrov plačali 110 evrov, kolikor stane običajna letna vinjeta za avtomobile, je napovedal minister za infrastrukturo in prostor Samo Omerzel. Družinske organizacije so s to rešitvijo zadovoljne.

SLOVENIJA PREVZELA REZIDENCO V RIMU

Slovenija je v Rimu prevzela rezidenco nekdanje SFRJ, ki ji je bila leta 2006 dodeljena po sporazumu o nasledstvu. Do primopredaje bi sicer na podlagi resolucije predstavnikov držav naslednic moralo priti najkasneje do 31. avgusta 2011, a se to ni zgodilo zaradi nestrinjanja Slovenije in Srbije glede velikosti pripadajočega zemljišča. Zaplet pa sta oktobra v Beogradu rešila zunanja ministra Slovenije in Srbije.

PO SVETU

NELSON MANDELA

V Južnoafriški republiki so se v nedeljo z molitvami spominjali pokojnega Nelsona Mandele, legendarnega borca za človekove pravice. Predsednik države Jacob Zuma se je udeležil spominske slovesnosti v Johannesburgu. Ob tem je ljudi pozval, naj njegovega predhodnika počastijo tako, da sprejmejo vrednote enotnosti, svobode in pravičnosti, v katere je verjel in za katere se je zavzemal. Mandelo bodo pokopali 15. decembra v kraju, kjer je odraščal. Po dolgi bolezni je 5. decembra preminil Nelson Mandela. Bil je prvi južnoafriški predsednik in njihov heroj, ikona boja proti apartheidu, Nobelov nagrajenec za mir, predvsem pa človek, ki se je boril za pravice sočloveka. Nelson Mandela je veljal za simbol svobode.

BREZ PARLAMENTA NA TAJSKEM

Ker protesti na Tajskem ne pojenjajo, je tajska premierka Jingluk Šinavatra razpustila parlament. Predčasne volitve bodo potekale 2. februarja. Vendar to protestnikov ne bo ustavilo, saj še naprej zahtevajo, da se konča vplivna moč premierkinega brata Taksina Šinavatre. Tega so strmoglavili pred nekaj leti, zdaj pa živi v tujini. »Ne želimo samo tega, da Jingluk Šinavatra odstopi kot premierka, ampak, da ona in njena družina odidejo iz države. Volitve so le del tega, kar zahtevamo. Če bo Šinavatra ostala v državi, bo še vedno stala za vsem,« je za BBC povedala ena od protestnic.

PROEVROPSKI PROTESTI

Protesti se nadaljujejo v ukrajinskih prestolnici Kijevu. V nedeljo se jih je udeležilo več 100 tisoč ljudi, opozicija pa je ob tem nekatere vladne stavbe blokirala z barikadami. Proevropski protestniki so ulice in pločnike v bližini zaprli s hlodi, šotori in avtomobili.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENCI V ARGENTINI

Buenos Aires - Slovenci novomašniki v Argentini. Na praznik brezmadežne 8. Dec. bodo prejeli v zavodu Betharram blizu Adroguoja mašniško posvečenje naslednji slov. bogoslovci diakoni: Lovro Tomažin, Jurij Rode in Primož Langus.

Nove maše bodo imeli: Primož Langus: nedelja, 15. decembra, ob 10 v San Martinu. Lovro Tomažin: nedelja, 15. decembra ob 11 v San Justu. Jurij Rode: nedelja, 29. decembra ob 10.30 v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejja.

Prvo sv. obhajilo slovenskih otrok s področja Vel. Bs. Airesa je bilo v nedeljo dne 8. decembra v kapeli Slovenske hiše v Buenos Airesu. Prejelo ga je 60 slovenskih otrok med sv. mašo, ki jo je opravil g. direktor Anton Orehar. Med sveto mašo je pel sanmartinski mladinski pevski zbor pod vodstvom g. Borisa Pavšerja.

Mar del Plata. V soboto, 23. novembra, se je zbral ožji krog naše skupnosti v hotelu Asturias na skupno večerjo in prijateljski pogovor. S posebnim zadovoljstvom so prisotni v svoji sredi pozdravili g. Janka Jazbeca, ki se je nedavno vrnil z vseslovenske zamejske manifestacije na Dunaju v proslavo stoletnice ustanovitve Sokola, in ki je pri tej priliki obiskal tudi naše obmejne manjšine. Svoje vtise s tega potovanja nam je podal v kratkem, toda zelo poučnem predavanju o žilavosti in vztrajnem narodnem delo obmejnih Slovencev.

Osebnostne novice. Poroka: v Mendosi sta se poročila g. Jernej Tomazin in gdč Ivanka Trobec. Novoporočencema želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

Družinska sreča: V družini Franca Logarja in njegove žene ge. Sonje roj. Klemenčič se je rodila hčerka Marija Elizabeta. V družini Janeza Zupanca in Ivanke roj. Modic se je rodila hčerka Magdalena Ivanka; v družini Pavleta Malovrh in Jelke roj. Božnar so dobili hčerko Danielo Gabrielo; oba otroka je krstil g. Janko Mernik. V družini Rudolfa Praprotnika in Ivce roj. Homan so dobili sina Andreja. Krstil je g. Matija Borštnar.

(*Svobodna Slovenija*, 5. decembra 1963 - št. 49, in 12. decembra 1963 - št. 50)

Ukrajinski predsednik Viktor Janukovič je medtem sprejel pobudo za dialog z opozicijo. V ponedeljek se je sešel s svojimi tremi predhodniki na položaju - Leonidom Kravčukom, Leonidom Kučmo in Viktorjem Juščenkem, ki so minuli teden izrazili podporo proevropskim protestnikom oziroma predlagali pogovore oblasti in opozicije.

NA SODIŠČE

V Egiptu se je začel proces proti vodji egiptovske Muslimanske bratovščine Mohamedu Badieju zaradi spodbujanja nasilja med protesti v začetku julija, ko je vojska odstavila islamističnega predsednika Mohameda Mursija. Badie je bil aretiran 20. avgusta. Poleg njega je še 14 visokih predstavnikov Muslimanske bratovščine obtoženih, da so spodbujali spopade v Gizi pri Kairu, v katerih je bilo ubitih najmanj pet ljudi, sto pa je bilo poškodovanih.

POTRJEN GRŠKI PRORAČUN

Parlament v Atenah je pozno sinoči potrdil proračun za prihodnje leto, ki vključuje dodatno krčenje porabe v višini dobrih treh milijard evrov. Obenem obubožani Grčiji po šestih letih končno obljublja gospodarsko rast, in sicer 0,6-odstotno. Trojka mednarodnih posojilodajalcev je medtem sporočila, da je načrtovani obisk v teku tedna v tej državi prestavljen na januar. To pomeni tudi preložitve začetka pogajanj o sprostivni nove milijarde evrov pomoči za Grčijo.

RESUMEN DE ESTA EDICION

BODAS DE ORO SACERDOTALES

El delegado para la pastoral de la comunidad eslovena en la Argentina, Mons. Dr. Jorge Rode, celebra este mes los 50 años de sacerdocio. Nacido el 27 de abril de 1937 en Ihan, Eslovenia, abandonó su patria al final de la guerra y, tras vivir en los campos de refugiados en Austria, llegó a la Argentina a fines de 1948. Siguiendo la llamada del Señor ingresó en el seminario esloveno y recibió las órdenes sacerdotales en diciembre de 1963. Completó sus estudios en Roma. Se dedicó a la docencia en la UCA y se desempeñó en el Arzobispado de Buenos Aires. Pero su principal preocupación siempre fue el cuidado espiritual de sus compatriotas, tanto en el gran Buenos Aires, donde atendió numerosas comunidades, como en el interior del país, visitando lugares alejados llevando la palabra de Dios en el idioma materno. Siempre al servicio de los fieles rezó misas, administró sacramentos, visitó enfermos, escribió artículos y editó publicaciones... El magno aniversario lo sorprende en plena labor como responsable de la vida espiritual de nuestra comunidad. La misa del aniversario será este domingo 15. 12. en la iglesia eslovena capitalina. (Pág. 3)

ENCUENTRO CON LOS HISTORIADORES

La colectividad eslovena de la Argentina recibió a los historiadores Dr. Tamara Griesser Pečar y Mag. Renato Podberšič, como también a los periodistas Jože Možina y Tino Mamič. Debido al tiempo limitado de su estadía, se organizaron encuentros solo en algunos de los centros eslovenos argentinos. El domingo 1/12/2013 estuvieron en San Justo. La moderadora de la charla, la Dra. Katica Cukjati, presentó la vida profesional de cada uno de los invitados. Mencionó que, de hecho, todos son historiadores pero algunos posteriormente profundizaron y se centraron en el periodismo. La razón de la visita es la investigación sobre la segunda guerra mundial, la revolución y sus consecuencias. Los historiadores presentaron sus trabajos y respondieron las preguntas del público. Muchas quedaron en el tintero, ya que el objetivo fundamental de la visita era el registro de los testimonios personales de la vida de los domobranci, a lo que se abocaron. (Pág. 3)

EXPOSICIÓN COLECTIVA DE ARTISTAS ESLOVENOS

La Acción cultural eslovena inauguró, en el centro esloveno capitalino el pasado viernes 29 de noviembre, una exposición colectiva de esculturas, fotografías y obras de arte de artistas eslovenos que respondieron a la convocatoria y presentaron sus trabajos. La responsable de la sección de bellas artes, Prof. Andrejka Dolinar Hrovat, quién agradeció la respuesta entusiasta de artistas de calidad, presentó a los creadores y sus trabajos expuestos. La exposición que estuvo abierta al público, la tarde del día siguiente, fue muy interesante ya que participaron varias generaciones. Pocas veces se puede ver en un espacio pequeño tanto placer estético. (Pág. 4)

FIN DE CURSO

El curso de idioma esloveno Josip Jurčič cerró su ciclo lectivo el pasado 30 de noviembre, después de las clases. Al mismo concurren 4 alumnos (dos en la sección ABC en esloveno y otros dos en el curso esloveno). La directora Ani Klemen Boltežar agradeció a las maestras y las familias por el apoyo y la ayuda. Al día siguiente, después de la misa, los alumnos representaron una escena del taller de San Nicolás. (Pág. 3)

NOCHE DE FOLCLORE

El grupo folclórico Maribor organizó en sábado 23 de noviembre pasado, la IV Noche europea, en el centro esloveno de Carapachay. El clima fue maravilloso y contribuyó para que todo el encuentro se desarrollase al aire libre. En la Noche europea se presentaron con sus bailes los daneses; el grupo Raduga con danzas rusas; Die Lustiger Tiroler y los locales se presentaron con bailes de Koroška y Gorenjska. A lo largo de la noche hubo música, sorteos y buena comida. (Pág. 3)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Znidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Franci Znidar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Urška Makovec, Katica Cukjati, Mirjam Oblak, Andrejka Dolinar, Slovensko planinsko društvo, Marjana Pirč in Ani Klemen Boltežar.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 600.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 820.-; beli papir \$ 930.-; Bariloche; \$ 785.-; obmejne države Argentine, 250.- US dol.; ostale države Amerike, 280.- US dol.; ostale države po svetu, 300.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 200.- US dol. za vse države.

Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucía Bogataj
 Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
 Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek - odvetniki
 Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalles 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA
Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode
 Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA
 Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA
PATAGONIA Storitve
 María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OBVESTILA

SOBOTA, 14. decembra:

Šahovska simultanka (prof. Boris Papež) ob 18. uri v Hladnikovem domu.

Balantičeva šola prireja igro Peterčkove poslednje sanje, ob 19.30 uri v Našem domu San Justo.

Mladinska sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj ob 19. uri in nato **občni zbor SDO in SFZ centrale**.

NEDELJA, 15. decembra:

Zlata maša dr. Jureta Rodeta v cerkvi Marije Pomagaj ob 10. uri.

Koncert vokalne skupine Mučacas, ob 19. uri v Colegio Máximo v San Miguel.

ČETRTEK, 19. decembra:

ZSMŽ San Martin vabi na božični sestanek, ob 16 uri v Domu.

SOBOTA, 21. Decembra:

Božični koncert Mešana pevskega zbora San Justo in Opus cuatro, ob 20.30 uri v Našem domu San Justo.

NEDELJA, 22. decembra:

Duhovna obnova za

žene in može v Slovenski hiši.

Božični koncert v San Martinu, ob 19. uri v zavodu Srca Jezusovega.

PONEDELJAK, 23. decembra:

Božični koncert v moronski stolnici, ob 20.30. V priredbi: Luka Debevec Mayer in prijatelji.

TOREK, 24. decembra:
Božična polnočnica v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

OSEBNE NOVICE

Smrt
 V San Martinu je umrla **Rezi Marinšek roj. Lozar** (89). **Naj počiva v miru!**

Krst
 V soboto, 7. decembra je bila krščena v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **Martina Paulise**; očka je Alejandro Martin Paulise, mamica pa Pavlinka roj. Vombergar. Botra sta bila Tomaž Vombergar in Mojca Vombergar. Krstil jo je delegat Jure Rode. **Srečni družini čestitamo!**

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI 10. decembra 2013

1 EVRO	1,38 US dolar
1 EVRO	1,46 KAD dolar
1 EVRO	8,69 ARG peso

Sporočilo

V torek 24 in 31. decembra, pisarne v Slovenski hiši ne bodo uradovale. **Tednika Oznaniło in Svobodna Slovenija izideta za nedeljo 22. decembra, nato pa za nedeljo 5. januarja 2014.**
 Hvala za razumevanje!

Podjetniki, profesionalci, rojaki
Bližajo se božični in novoletni prazniki.

Gotovo želite poslati PRAZNIČNA VOŠČILA

svojim odjemalcem, prijateljem, znancem in rojakom. Oznaniło in Svobodna Slovenija Vam nudita to edinstveno priložnost, da na naših straneh objavite svoje voščilo in za majhen strošek pokrijete celotno slovensko skupnost.

Stopite v stik z nami, da Vam zamisel osebno razložimo.
 Po telefonu: (011) 4636-0841 in (011) 4636-2421

Slovenski pevski zbor iz San Martina,
 Vokalna skupina Mučacas, Otroška pevska skupina
 Zborovodja: prof. Lučka Marinček Kastelic

BOŽIČNI KONCERT

Nedelja, 22. decembra ob 19. uri

Kapela zavoda Srca Jezusovega
 Ramón Carrillo 2349 (nasproti Slovenskega doma)

Prisrčno vabljeni!

SLOVENCİ IN ŠPORT

BORNASTA MEDALJA V KROSU

Grosupeljčanka Maruša Mišmaš (foto) je na evropskem prvenstvu v krosu v Beogradu osvojila bronasto medaljo med

mladinkami. V prvi disciplini prvenstva je s časom 13:27 na 4000 m zaostala le za Britanko Emelio Gorecko in Poljakinjko Sofio Ennaoui.

SPET POD KOŠI

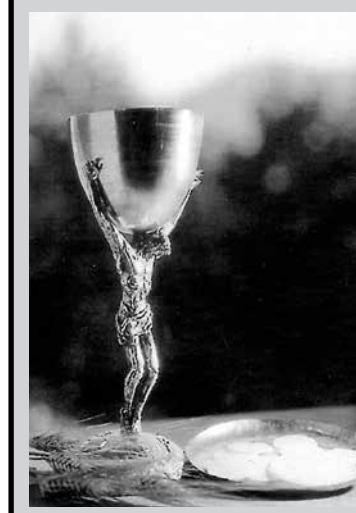
Slovenski košarkar Erazem Lorbek je prvič po daljši odsotnosti zaradi okrevanja vrnil na evropska košarkarska igrišča. Za Barcelono je na tekmi proti Nanterreu, ki so jo Katalonci dobili z 82:78, dosegel štiri točke. Lorbek je sicer igral le tri minute. Pet točk je za blaugrano dodal še Boštjan Nachbar.

ZLATA MAŠA

JURE RODE, delegat

*V cerkvi Marije Pomagaj
 (Ramón L. Falcón 4158, CABA)
 nedelja, 15. decembra, ob 10. uri*

Vsi prisrčno vabljeni!

ŠOLSKA KOLONIJA januar 2014

Sestanek voditeljice Kolonije s starši bo v petek, 20. decembra ob 19,30 uri v Slomškovem domu. Bo tudi zadnja priložnost za poravnavo računov.

XIX. MEDITIRANI BOŽIČNI KONCERT

LUKA Debevec Mayer in glasbeni prijatelji.

V ponedeljek 23. decembra 2013.

V Moronski stolnici ob 20,30 uri.

Počitniški Dom

Dr. Rudolfa Hanželiča

Vabi na POLETNO SEZONO 2014 (januar in februar)
OTVORITEV NOVEGA BAZENA in POVEČANA DVORANA!

Kompletna postrežba (zajtrk, kosilo in večerja: **domača hrana**), posteljno perilo in brisače. Čiščenje sob in menjava perila po volji gostov.

REZERVACIJE: 011- 4629-6794 | 15-4412-5924 | dgrohar@yahoo.com.ar

BOŽIČNI KONCERT

OPUS CUATRO

MEŠANI PEVSKI ZBOR SAN JUSTO

ZBOROVODJA:
 PROF. ANDREJKA SELAN VOMBERGAR

MISA CRIOLLA, ARIEL RAMIREZ

SOBOTA, 21. DECEMBRA OB 20.30 URI

NAŠ DOM SAN JUSTO
 H. YRIGOYEN 2756 - SAN JUSTO

VSTOPNICE NA RAZPOLAGO V PREDPRODAJI